

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

Inzake het Centraal College van Deskundigen

Datastandaarden

Een gezamenlijk initiatief van SIKB, IHW en Stichting RIONED

1. Inleiding

De Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB), Stichting RIONED en het InformatieHuis Water (IHW) hebben elk een ruime ervaring in de ontwikkeling en het beheer van standaarden voor de digitale uitwisseling van data in het domein Bodem en Water.

Voor SIKB betreft dit de standaarden SIKB0101 (bodem) en SIKB0102 (archeologie). Voor IHW betreft dit de AQUO-standaard. Voor Stichting RIONED betreft dit het Gegevenswoordenboek Stedelijk Water (GWSW). SIKB0101, SIKB0102 en AQUO zijn standaarden die zijn opgenomen op de 'pas-toe-of-leg-uit' lijst van Open Standaarden. Het GWSW wordt daarvoor in 2017 aangemeld.

Naast de ontwikkeling en het beheer van standaarden richten zowel SIKB als IHW zich op het ontwikkelen en beheren van instrumenten ter ondersteuning van de implementatie van de verschillende standaarden. Zo beheert SIKB de BRL SIKB0100, een certificatieschema op basis waarvan softwareleveranciers/-ontwikkelaars kunnen worden gecertificeerd op een juiste implementatie van het uitwisselformaat SIKB0101. IHW heeft onder meer de AQUO-domeintabellenservice ontwikkeld ten behoeve van het beheer en de ontsluiting van domeintabellen. Stichting RIONED ontwikkelt en beheert uitwisselformaten voor specifieke toepassingen en de GWSW server voor centrale ontsluiting van het semantische model en daarop gebaseerde datasets en van basistools (conformiteitstoetsing, kwaliteitsmeting, conversie en visualisatie). Voor de gezamenlijke organisaties is een aandachtspunt ook het bevorderen van het gebruik van de standaarden.

In de afgelopen jaren hebben SIKB, IHW en Stichting RIONED hun standaarden steeds verder op elkaar afgestemd. Zowel op de inhoud van domeintabellen als modelmatig zijn en worden de standaarden steeds verder geharmoniseerd, o.a. binnen het model voor 'Observations & Measurements': IM Metingen. Zowel AQUO, het IMSW (informatiemodel stedelijk waterbeheer, onderdeel van het GWSW) als de vernieuwde versie van SIKB0101 (vanaf versie 11, IM) en SIKB0102 zijn gebaseerd op de NEN3610.

Het is gewenst om de vergevorderde inhoudelijke en technische harmonisatie van een gezamenlijke en structurele organisatorische setting te voorzien. Juist vanuit een gezamenlijke visie ten aanzien van de beheerprocedures, ondersteuning, tooling, etc. en door gezamenlijke besluitvorming wordt geborgd dat de standaarden ook in de toekomst goed op elkaar afgestemd zijn en blijven. Dit kan tevens een bijdrage leveren aan het verder delen van kennis en verdere efficiëntie bij inzet van mensen en/of middelen.

Concreet richten SIKB, IHW en RIONED gezamenlijk een Centraal College van Deskundigen (CCvD) 'Datastandaarden' waarin het beheer van de datastandaarden van SIKB, IHW en Stichting RIONED zijn ondergebracht. Het CCvD Datastandaarden biedt een eenduidige beheerstructuur voor standaarden in het domein van bodem, archeologie en water. Het sluit goed aan bij de huidige structuren van de individuele organisaties.

2. Gezamenlijke uitgangspunten

SIKB, IHW en Stichting RIONED staan voor standaarden die technisch actueel zijn, gebaseerd op een breed draagvlak en met een hoge graad van implementatie. Standaarden worden ontwikkeld in nauwe samenwerking met alle partijen in de keten, zowel gebruikers van software als leveranciers en ontwikkelaars. SIKB, IHW en Stichting RIONED richten zich primair op de sectoren bodem, water en archeologie en staan open voor samenwerking met andere sectoren in de toekomst. Standaarden worden ontwikkeld onder het motto 'meer mogelijk maken': Een goede standaard maakt eenduidige uitwisseling van gegevens mogelijk tegen lagere kosten, hogere kwaliteit en meer(voudig) gebruik. Hiermee wordt innovatie mogelijk gemaakt.

SIKB, IHW en Stichting RIONED delen de volgende uitgangspunten bij het gezamenlijke initiatief:

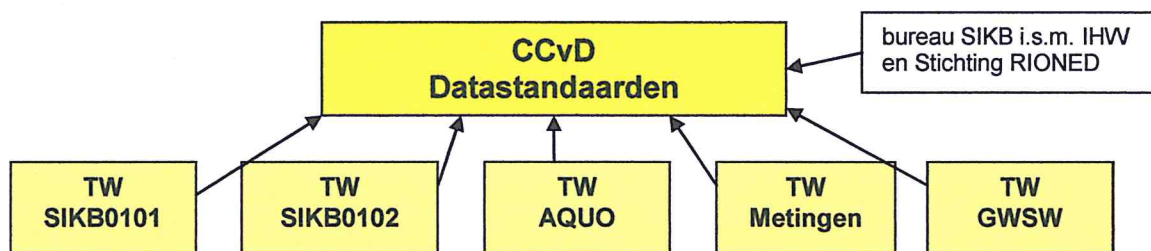
- Besluitvorming wordt op een dusdanige wijze ingevuld dat betrokkenheid van belanghebbenden en transparantie is geborgd
- Het beheerproces is primair gericht op het 'hoe' van de gegevensuitwisseling. De vraag welke gegevens in een standaard moeten worden opgenomen of moeten kunnen worden uitgewisseld (het 'wat') valt buiten de primaire scope van het (technisch) beheer van de standaard en wordt bepaald door belanghebbende partijen (regelgeving, markt, gebruikers, ontwikkelaars).
- Belanghebbende partijen zijn vertegenwoordigd in het CCvD en worden zo nodig betrokken bij de Technische Werkgroepen.
- Standaarden sluiten zo veel mogelijk aan op nationale en internationale standaards zoals INSPIRE, NEN3610, het stelsel van basisregistraties, etc.
- Standaarden zullen in beginsel worden ontwikkeld als 'Open Standaard' conform de richtlijnen van het Forum Standaardisatie. Standaarden zullen in beginsel worden aangemeld voor opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst van Open Standaarden.
- Het CCvD Datastandaarden richt zich primair op het beheer van de standaarden van SIKB, IHW en Stichting RIONED maar in de toekomst is het wellicht mogelijk dat ook standaarden van andere organisaties aan het beheer worden toegevoegd.
- Vooralnog wordt niet gekozen voor accreditatie van certificatieschema en/of CCvD.

De gekozen structuur en werkwijze zullen na twee jaar (voorjaar 2019) worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld

3. Organisatie van het beheer van de standaarden

3.1 model

Gekozen wordt voor een model met een gezamenlijk ingestelde groep deskundigen die de technische-inhoudelijke keuzes maakt. Taakopdracht is het bevorderen van de harmonisatie, de doorontwikkeling en het gebruik van de standaarden. De gezamenlijke groep wordt 'Centraal College van Deskundigen Datastandaarden' (CCvD) genoemd. Onder het CCvD is per standaard een gespecialiseerde groep (technische werkgroep, TW) actief, bestaande uit gebruikers/ontwikkelaars van de standaard. Een TW kan worden aangevuld met deskundigen met inhoudelijke expertise. Elk van de initiatiefnemende organisaties is voor de eigen standaard(en) verantwoordelijk voor de oprichting, samenstelling, projectformulering, financiering en interne organisatie van de betreffende TW. In schema:

3.2 Centraal College van Deskundigen (CCvD)

Taken en bevoegdheden van het CCvD:

- Besluitvorming over (wijzigingen in) standaarden en bijbehorende documenten (zoals protocollen, praktijkhandleidingen en gegevenswoordenboeken) en eventuele tooling (zoals domeintabellenservice, testdata, validatietools, etc.);
- Vaststellen procedures met betrekking tot het beheer van standaarden;
- Uitzetten koers die leidt tot harmonisatie tussen onder haar beheer vallende standaarden;
- Stimuleren tot het ontwikkelen instrumenten die ondersteunend zijn aan de (kwaliteit van de) implementatie van standaarden (richtlijnen, tools, datasets);
- Stimuleren afstemming communicatie over de standaarden en andere relevante ontwikkelingen.

Samenstelling CCvD:

- Verdeling tussen afgevaardigden van verschillende groepen, waarbij geen van de groepen een doorslaggevende positie heeft:
  - o de 'juridische' eigenaren/beheerders van de standaarden (SIKB/IHW/Stichting RIONED);
  - o de software-/applicatieontwikkelaars die gebruik maken van de standaarden;
  - o de databeheerders die gebruik maken van de standaarden;
  - o derden/adviseurs (zonder stemrecht).
- Totale grootte ca. 20 deelnemers
- Voor schema en leden, zie bijgaande deelnemerslijst

Samenwerkingsovereenkomst SIKB, IHW, Stichting RIONED

Definitief, versie 23 juni 2017

Besluitvorming CCvD:

- Besluitvorming vindt plaats op basis van consensus;
- Het CCvD bestaat uit leden met stemrecht en leden met een adviesrecht.;
- De eindverantwoordelijkheid voor besluiten van het CCvD en het functioneren van het CCvD ligt bij de respectievelijke besturen. De besluiten van het CCvD worden bekrachtigd door het bestuur van SIKB, het bestuur van Stichting RIONED respectievelijk het DO van IHW, ieder voor zover dat hun belang betreft.

Juridische positie CCvD:

- Het CCvD is geen rechtspersoon, maar een samenwerkingsverband (op basis van overeenkomst) tussen SIKB, IHW en Stichting RIONED

Financiën:

- De uitvoeringskosten van het beheer worden gedragen door de 'juridische' eigenaren/beheerders van de standaarden

Reikwijdte:

- Het CCvD richt zich in eerste instantie op standaarden binnen de domeinen bodem, water en archeologie.
- Het CCvD sluit de inbreng van standaarden buiten die domeinen niet uit.

Voorzitter:

- Onafhankelijk
- Aangesteld door de initiatiefnemers (SIKB/IHW/Stichting RIONED)

Bijeenkomsten:

- 3 à 4* per jaar
- Op locatie bij beheerders standaarden

Secretariaat van het CCvD:

- Programmabureau SIKB i.s.m. IHW en Stichting RIONED

Communicatie:

- Inhoudelijk afgestemd tussen SIKB/IHW/RIONED
- Door de initiatiefnemers, ieder voor zijn eigen sector

Aanvang:

- 1 januari 2014, uitbreiding met Stichting RIONED per 1 juli 2017

Werkwijze en samenstelling van het CCvD-Datastandaarden is uitgewerkt in een reglement.

3.3 Technische werkgroepen (TW)

Taken van een TW:

- Voorbereiden besluitvorming over (wijzigingen in) standaarden, documenten en bijbehorende tooling;
- Uitvoering geven aan procedures met betrekking tot het beheer van standaarden;
- Signaleren ontwikkelingen die vragen om harmonisatie tussen onder het beheer van het CCvD vallende standaarden en zo mogelijk ook andere standaarden;
- Beheer en ontwikkelen instrumenten die ondersteunend zijn aan de (kwaliteit van de) implementatie van standaarden (richtlijnen, tools, datasets).

Samenstelling van een TW:

- De 'juridische' eigenaar/beheerder van de standaarden;
Geregistreeerde software-/applicatieontwikkelaars voor IM-metingen of bekende software-/applicatieontwikkelaars die gebruik maken van de standaard.

Besluitvorming en bevoegdheden van een TW:

- Geen; een TW brengt advies uit aan het CCvD, zo nodig een advies met kanttekeningen of standpunten.
- Een TW kan gemandateerd worden door het CCvD om besluiten te nemen over kleine wijzigingen met een geringe impact, conform de meest recente versie van de impactmatrix. Deze besluiten worden tijdens de eerstvolgende vergadering van het CCvD bekrachtigd.

Juridische positie TW:

- Verantwoording verschuldigd aan het CCvD.

Financiën:

- De uitvoeringskosten van het beheer worden gedragen door de 'juridische' eigenaren/beheerders van de standaarden/instrumenten.

Reikwijdte TW:

- De TW richt zich op de technische aspecten van het beheer van de betreffende standaard.

Voorzitter:

- Vanuit de juridische eigenaar/beheerder van de betreffende standaard.

TW vergaderingen:

- Frequentie minimaal tweemaal per jaar, in de praktijk 3 à 4* per jaar
- Circa 4. weken voorafgaand aan de vergaderdata van het CCvD.

Secretariaat:

- Vanuit de juridische eigenaar/beheerder van de betreffende standaard.

3.4 Expertgroepen (EG)

Taken van een EG:

- Adviseren over de inhoudelijke wijzigingen/uitbreidingen op een standaard

Samenstelling van een EG:

- De 'juridische' eigenaar/beheerder van de standaarden;
- Materiedeskundigen

Besluitvorming en bevoegdheden van een EG:

- Geen; Een EG brengt advies uit aan de eigenaar/beheerder van de standaard.

Juridische positie EG:

- Verantwoording verschuldigd aan de eigenaar/beheerder van de standaard.

Financiën:

- De uitvoeringskosten van het beheer worden gedragen door de 'juridische' eigenaren/beheerders van de standaarden/instrumenten.

Reikwijdte EG:

- De EG richt zich op de inhoudelijke aspecten van de betreffende standaard.

Voorzitter:

- Vanuit de juridische eigenaar/beheerder van de betreffende standaard.

EG vergaderingen:

- Frequentie minimaal tweemaal per jaar, in de praktijk 3 à 4* per jaar;
- Circa 2. weken voorafgaand aan de vergaderdata van de TW.

Secretariaat:

- Vanuit de juridische eigenaar/beheerder van de betreffende standaard.

3.5 Besturen en bureau

Voor het CCvD is een reglement opgesteld dat de taken en werkwijze beschrijft. Het CCvD functioneert onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het bestuur van SIKB, het bestuur van Stichting RIONED en het Directeurenoverleg van IHW. Besturen van SIKB en Stichting RIONED en het Directeurenoverleg Managementteam IHW worden geacht de besluiten van het CCvD te bekrachtigen. Het besluiten over wijzigingen in taak of samenstelling van het CCvD, wijzigingen in het reglement of het beëindigen van het CCvD berust bij de respectievelijke besturen.

Het CCvD wordt secretarieel ondersteund door het programmabureau van SIKB. Het programmabureau werkt hierin nauw samen met het secretariaat van IHW en het bureau van Stichting RIONED.

4. Invulling beheer IM-Metingen

Operationeel zullen SIKB-IHW gezamenlijk invulling geven aan een transparant beheer van IM Metingen (TW). Het beheer van IM Metingen zal plaatsvinden in nauw overleg met gebruikers (eindgebruikers, inhoudelijk deskundigen en systeemleveranciers/ontwikkelaars). Hiervoor wordt uitgegaan van geregistreerde gebruikers.

SIKB zal leading zijn in het beheer van het model (UML). IHW zal leading zijn in het beheer van de domeintabellen. Alle domeintabellen IM Metingen zullen worden toegevoegd aan AQUO-Domeintabellenservice (Aquo-DS).

Gestreefd wordt om uiteindelijk alle domeintabellen van de standaarden onder beheer van SIKB en IHW in een gezamenlijke service onder te brengen. IHW houdt hiermee rekening bij de ontwikkeling van de opvolger van de Aquo-DS (voorzien eind 2017).

5. Inkomsten en uitgaven

De feitelijke uitvoeringskosten voor het beheer en onderhoud van een standaard zijn voor rekening en risico van de eigenaar/beheerder van de standaard. Uitvoeringskosten komen niet ten laste van het CCvD.

De uitvoeringskosten van het beheer en onderhoud worden per standaard vastgesteld door de respectievelijke eigenaar/beheerder van de standaard en eventueel doorberekend aan de gebruikers middels gebruikersovereenkomsten. Naast inkomsten uit gebruikersovereenkomsten kan sprake zijn van bijdragen van overheidswege.

Het CCvD functioneert in beginsel zonder begroting of budget en heeft geen eigen middelen tot haar beschikking. Vergaderlocaties worden gefaciliteerd door de eigenaren/beheerders/gebruikers van de standaarden. De kosten van de secretariële ondersteuning van het CCvD worden naar rato gedragen door de beheerders/eigenaren van de onder het CCvD vallende standaarden. Eventuele kosten gemaakt door deelnemers aan het CCvD worden geacht te worden gedragen door de organisaties die zij vertegenwoordigen.

Getekend op 23 juni 2017:

R.H.B. Kersten

(namens het Informatiehuis Water)

H.J. Gastkemper

(namens Stichting RIONED)

W. de Koning

(namens SIKB)